



Uniwersytet
ŁÓDZKI



Uniwersytet
Wrocławski



I Ogólnopolska interdyscyplinarna konferencja z cyklu
Rzeczywistości kulturowe i teksty pisane

Teoretyczne i metodologiczne problemy badań tekstów pisanych

6-7 listopada 2014 r. w Łodzi

Organizatorzy

Sekcja Metodologii Badań Społecznych Polskiego Towarzystwa Socjologicznego
Oddział Łódzki Polskiego Towarzystwa Socjologicznego
Oddział Wrocławski Polskiego Towarzystwa Socjologicznego
Zakład Socjologii Edukacji Instytutu Socjologii Uniwersytetu Wrocławskiego
Katedra Metod i Technik Badań Społecznych Instytutu Socjologii Uniwersytetu Łódzkiego

Zapraszamy badaczy wszystkich dyscyplin do wzięcia udziału w I ogólnopolskiej konferencji naukowej na temat teoretycznych i metodologicznych problemów badania wypowiedzi pisemnych, traktowanych jako świadectwa zjawisk i procesów społecznych i kulturowych. Konferencja otwiera cykl spotkań pod tytułem *Rzeczywistości kulturowe i teksty pisane*. Tym samym Sekcja Metodologii Badań Społecznych Polskiego Towarzystwa Socjologicznego kontynuuje tradycję organizowania ważnych tematycznych konferencji. Niebawem ukaze się 62 numer *Przeglądu Socjologicznego* zawierający artykuły napisane na podstawie referatów prezentowanych na ostatniej konferencji „Przyszłość technik badawczych w socjologii” (25 – 26 X 2012).

Jeden z ważniejszych wniosków wspomnianej konferencji dotyczył metodologicznego „niedosytu”, który związany jest z możliwością pozyskiwania, analizy i interpretacji wypowiedzi pisemnych. Do dnia dzisiejszego polskie piśmiennictwo socjologiczne nie doczekało się podręczników do takich metod jak choćby analiza pól semantycznych czy



sekwencyjna analiza tekstów narracyjnych. Mimo że metoda dokumentów osobistych (pamiętniki, dzienniki, listy i inne formy pisemnych wypowiedzi) oraz socjologia kultury w ogóle jest w świecie rozpoznawana za sprawą Floriana Znanieckiego i Williama I. Thomasa, to doświadczanie współczesnych, niezwykle dynamicznych przemian społecznych ciągle zmusza do stawiania pytań o aktualność i szczególny status tego rodzaju form pisemnych w badaniach społeczeństw. Na tego typu refleksji koncentrują się badacze zajmujący się narracją (szczególnie wywiadem narracyjnym) i dyskursem. Prowadzą oni w tym zakresie niezwykle ciekawe rozważania, posiadając w swoim badawczym instrumentarium interesujące rozwiązania teoretyczne i metodologiczne. Dorobek tych podejść został przedstawiony na wielu ciekawych konferencjach oraz w licznych publikacjach (np. *Metodologiczne i teoretyczne dylematy analizy dyskursu*, „Przegląd Socjologii Jakościowej” 2013/1).

W odmiennej sytuacji są badacze zajmujący się szeroko rozumianą sferą tekstów pisanych. Stawiamy tezę, że różne formy pisemnych wypowiedzi, nie tylko w rozwijających się „światach” internetowych (np. blogi, portale społecznościowe), umiejscowione między tekstem wywiadu, a „tekstami” socjologii wizualnej, są teraz szczególnie istotnym materiałem badawczym. Bezpośrednio wynika on bowiem z określonych kompetencji społecznych ich twórców („radość pisania”, intencja zapisu znaczenia), którzy działają w różnych strukturach społecznych. Posługując się terminologią klasyka semiologii Jurija Łotmana dotyczy to obecnych w naszym codziennym życiu tekstów kultury, związanych np. z miejscami, w których poruszamy się na co dzień i mieszkamy (m.in. w architekturze miejscowości). Co więcej, rozwój technologii komputerowych wprowadza nowe konteksty społeczne do istnienia i rozwoju piśmiennictwa intymistycznego (np. kategorie marginalizowane, wykluczane). Rodzi się zatem pytanie, jak możemy obecnie spojrzeć na ustalenia teoretyczne i metodologiczne nie tylko samego mistrza Floriana Znanieckiego, jego uczniów – Józefa Chałasińskiego i Jana Szczepańskiego – ale i wielu innych badaczy, w tym niedawno zmarłego Jacka Leońskiego.

Wspomniany cykl konferencji będziemy traktować jako płaszczyznę wymiany wiedzy o teoretycznych założeniach i metodologicznych doświadczeniach w zakresie procedur analitycznych i interpretacyjnych przedstawicieli różnych dyscyplin naukowych (m.in. antropologia, dziennikarstwo, językoznawstwo, kulturoznawstwo, literaturoznawstwo, historia, semiologia), które oferują komplementarne wobec socjologii sposoby odkrywania, analizy i interpretacji rzeczywistości kulturowych. Interdyscyplinarność, naszym zdaniem, w tej kwestii jest nieodzowna. Ważny jest zarówno wachlarz socjologicznych sposobów analizy tekstów pisanych, jak i charakter badań prowadzonych przez nie-socjologów, na przykład: literaturoznawców nad pamiętnikami z XVII wieku, semiologów o tekstach pojawiających się w przestrzeni miejskiej, kulturoznawców o mitach obecnych w blogach internetowych czy badania językoznawców na temat możliwości interpretacji struktur znaczeniowych na podstawie różnic między językiem mówionym i pisany.



Przykładowe zagadnienia sformułowaliśmy w punktach, licząc na żywą dyskusję, rozwijanie poznawczej ciekawości i możliwość współpracy socjologów i przedstawicieli innych dyscyplin. **Oczekujemy wystąpień związanych zwłaszcza ze sferą teoretycznych założeń i metodologicznych rozwiązań ukazanych w przykładowych wypowiedziach pisemnych (abstrakt 800-1000 słów).** Przewidywany czas wystąpienia to 25-30 minut. **Referaty, po ich opracowaniu artykułowym i ocenie, opublikowane zostaną w recenzowanym czasopiśmie.**

1. status źródeł pisanych (np. prasowe, literackie, paraliterackie, biograficzne) w założeniach teoretycznych socjologów i przedstawicieli innych dyscyplin (np. językoznawców, antropologów, historyków, literaturoznawców, kulturoznawców, psychologów);
2. metody i techniki analizy treści wypowiedzi pisemnych (panorama możliwości);
3. pamiętniki, dzienniki, listy, blogi internetowe jako materiał badawczy w socjologii i innych dyscyplinach;
4. użyteczność kategorii stosowanych we współczesnej socjologii empirycznej takich jak np. trafność, rzetelność, wiarygodność, obiektywność do badań wypowiedzi pisemnych;
5. problemy prawne, etyczne i archiwizacyjne wypowiedzi pisemnych;
6. wymiary procesu tworzenia i wykorzystywania w praktyce wypowiedzi pisanych (terapeutyczne, zawodowe, samorozwojowe, edukacyjne itp.);
7. pisana twórczość profesjonalna (naukowa, zawodowa) i nieprofesjonalna;
8. pamiętniki, dzienniki, listy jako materiał empiryczny w różnych dyscyplinach - komentarz do rzeczywistości i autokomentarz do twórczości jednostek;
9. problem biografii na zamówienie sławnych sportowców, grup muzycznych, aktorów, artystów (dokumenty i paradokumenty) – czy rzeczywistość tylko medialna?
10. wypowiedzi pisemne a zmienne społeczne i demograficzne;
11. status źródeł pisanych w szkołach i kierunkach (np. fenomenologia, etnometodologia, nurty interakcjonistyczne);
12. problem prywatności w kontekście rozwoju technologii komputerowych i nowych form wypowiedzi pisemnych;
13. problemy tematyki wypowiedzi i gatunków języka pisanego.

Rada Naukowa

Prof. Krystyna Lutyńska, Uniwersytet Łódzki;
Prof. dr hab. Zbigniew Kurcz, Uniwersytet Wrocławski;
Dr hab. prof. UW Barbara Wiśniewska-Paź, Uniwersytet Wrocławski;
Dr hab. prof. UŁ Anna Kubiak, Uniwersytet Łódzki;
Dr hab. prof. UW Grażyna Woroniecka, Uniwersytet Warszawski;
Dr Włodzimierz Andrzej Rostocki, Uniwersytet Łódzki;
Dr Jerzy Żurko, Uniwersytet Wrocławski;
Dr Wojciech Doliński, Uniwersytet Wrocławski.



Uniwersytet
ŁÓDZKI



Uniwersytet
Wrocławski



Komitet organizacyjny

Przewodniczący: dr Katarzyna Grzeszkiewicz-Radulska, UŁ i dr Wojciech Doliński, UW;
Dr Grzegorz Kozdraś, Uniwersytet Wrocławski;
Mgr Sylwia Męćfal, Uniwersytet Łódzki;
Mgr Karolina Szczepaniak, Uniwersytet Łódzki.

Udział w konferencji jest bezpłatny

Język konferencji: polski

Terminy:

31 maj 2014 - nadsyłanie abstraktów wystąpień z odniesieniem do rodzaju materiału badawczego (600-1000 słów, patrz KARTA ZGŁOSZENIA) - na adres:

konferencjatekstypisane@gmail.com

30 czerwiec 2014 - decyzja o przyjęciu abstraktów przez organizatorów i radę naukową;

31 styczeń 2015 - nadsyłanie pełnych tekstów wystąpień konferencyjnych (20 tys.-40 tys. znaków)

Każdego roku (do 2017 roku włącznie) w listopadzie przewidujemy w Łodzi i Wrocławiu następujące tematy konferencji z cyklu ***Rzeczywistości kulturowe i teksty pisane***:

II konferencja: *Dokumenty osobiste w socjologicznych i pozasocjologicznych doświadczeniach badawczych* (Wrocław, listopad 2015);

III konferencja: *Literackie i paraliterackie formy materiałów pisanych w doświadczeniach badawczych socjologów i niesocjologów* (Łódź, listopad 2016);

IV konferencja: *Triangulacja w doświadczeniach badawczych – możliwości współdziałania socjologów i niesocjologów* (Wrocław, listopad 2017).



Uniwersytet
ŁÓDZKI



KARTA ZGŁOSZENIA UCZESTNICTWA

I Ogólnopolska interdyscyplinarna konferencja z cyklu
Rzeczywistości kulturowe i teksty pisane

Teoretyczne i metodologiczne problemy badań tekstów pisanych

6-7 listopada 2014 r. w Łodzi

Organizatorzy

Sekcja Metodologii Badań Społecznych Polskiego Towarzystwa Socjologicznego
Oddział Łódzki Polskiego Towarzystwa Socjologicznego
Oddział Wrocławski Polskiego Towarzystwa Socjologicznego
Zakład Socjologii Edukacji Instytutu Socjologii Uniwersytetu Wrocławskiego
Katedra Metod i Technik Badań Społecznych Instytutu Socjologii Uniwersytetu Łódzkiego

UWAGA: PROSZĘ WYPEŁNIĆ WSZYSTKIE POLA

IMIĘ I NAZWISKO UCZESTNIKA	
TYTUŁ/STOPIEŃ NAUKOWY	
TYTUŁ WYSTĄPIENIA	
ABSTRAKT (600-1000 słów)	
SŁOWA KLUCZOWE (4-5)	
E-MAIL	
NUMER TELEFONU	
NAZWA REPREZENTOWANEJ INSTYTUCJI	
REPREZENTOWANA DZIEDZINA NAUKI	

Zgłoszenia należy przysyłać na adres e-mail konferencji: konferencjatekstypisane@gmail.com
do **31 maja 2014.**